

SPOLOČNOSŤ ARTEM

THE ARTEM GALLERY

ŠTYRI PREKVAPENIA

jún - júl 2016

Galéria DNM, Vocelova 602/3, Praha 2

Dagmar Budd
Viera Čapková
Henrieta Kováčová
Monika Zavadinková

Štyri prekvapenia

Dnešné umelecké prekvapenie dokazuje, že tvorba nie je len slovo. Vyjadrujeme ňou všetko ľudské, ktoré tvoríme pre seba, pre iných, pre radosť i potrebu vyjadriť sa. Tvorba štyroch Sloveniek na tejto výstave predstavuje tú najmladšiu generáciu, kde už možno hovoriť nie o tvorivých záchvevoch, ale o štarte, z ktorého sa vinie mnoho ciest. Každá z vystavujúcich si dnes tú svoju umeleckú cestu vyberá. Či nepreskočí do druhej, ukáže čas. Ciest vždy bolo i bude veľa. Ale ich hodnota zostáva všetkým dlho ukrytá.

Naozaj sú to štyri prekvapenia. Jedno väčšie, ako to druhé. Obdivujem úžasný rozbeh k profesionalite Dagmar Budd, hodvábné kvety dekorujúce život Moniky Zavadinkovej. Zrelosť a atraktívny tvorivý vývoj Henriety Kováčovej. Pôvab a eleganciu v obrazoch Viery Čapkovej.

www.artem.sk

Dagmar Budd

Veľmi mladý, ale mimoriadne zaujímavý životopis Dagmary Budd mi asocjuje začiatok „amerického sna“. Ten sen nie je len cestou ku sláve, ale predovšetkým k hodnotám, ktoré pre ľudstvo objavovali tvorivé postavy dejín. Počúvam životu tohto dievčaťa, pozerám jej obrazy a cítim ako každým dielom upozorňuje na stratu remesla na úkor tvorivosti, stratu ekologického prístupu na úkor povrchnosti a tým postupnú stratu bytia. Je to vážny moment, keď ten najmladší vraví ku všetkým. Rečou, ktorej dodnes všetci rozumeli. Umením. Dagmar Budd napíňa detskú rozprávku o hľadaní pravdy, kde sa všetko na dobré obráti. Obdivujem sa tejto mladej deve, s akou precíznosťou buduje tvar, kompozíciu i farebnosť svojich obrazov. To nie je tvorba amatéra, ale talentovanej umelkyne, v ktorej diele presvitá kreativita surreálneho, optimistického a impresívneho zároven.

„Svoju tvorbu by som súhrnne pomenovala „Natura magica“, pretože príroda je magická a fascinujúca. Je dokonalá vo všetkých svojich farbách a tvaroch, rozmanitá vo svojej diverzite, a to mi - ako výtvarníčke – poskytuje dostatok priestoru pre výtvarné stvárnenie a zároveň ponecháva miesto pre fantáziu. Námety čerpám hlavne v prírode. Preto sú častými motívmi mojich prác krajinky inšpirované navštevovanými miestami a zvieratá. Snažím sa zachytiť ich typické telesné znaky, výraz, náladu, či atmosféru prostredia, v ktorom žijú. Mám skúsenosti aj s kresbou živočíchov formou ilustrácií do odborného časopisu. Tu však ide skôr o „technicko – biologické“ kreslenie, pri ktorom je nutné zachovať odbornú presnosť. To si vyžaduje aj štúdium anatómie či zoológie, čo ma obohacuje nielen výtvarne, ale aj po odbornej stránke. Ďalšiu časť mojej tvorby predstavujú sci-fi obrazy, ktoré sú zmesou reality a fantázie. V nich sa odráža môj záujem o exobiológiu a 3D animácie so špeciálnymi efektmi. Verím, že je ešte veľa neznámeho, neobjaveného, a že na svete nie sme sami. Ako vyzerajú ostatné svety a iné formy života, zatiaľ nevieme. To otvára veľký priestor mojej fantázií, i keď sa vždy snažím zohľadniť aj doterajšie vedecké poznatky. Ilustrujem príležitostne časopis Kamenožrout – geologický korešpondenčný seminár, ktorý vydáva Prírodovedecká fakulta Univerzity Karlovej v Prahe. V roku 2015 redakcia časopisu usporiadala na pôde fakulty výstavu mojich ilustrácií a iných prác tematicky súvisiacich s geológiou a paleontológiou. V rokoch 2011 – 2015 som sa úspešne zúčastnila viacerých výtvarných súťaží organizovaných na Slovensku a v USA. V minulom roku som pripravila aj ilustrácie do odbornej monografie o artroskopii zápästia, čo bola pre mňa veľká výzva. Kniha by mala byť vydaná v blízkej budúcnosti. Z hľadiska štýlu je moja tvorba niekde medzi impresionizmom, umeleckým realizmom až po fotografický realizmus. Závisí to od diela samotného a jeho účelu. Pri tvorbe používam rôzne techniky. Ide najmä o kresbu ceruzkou na papier, kresbu kriedovým pastelom, prácu s akrylovými či olejovými farbami na plátno. Najradšej však kombinujem rôzne techniky, pretože mi to umožňuje namiešať farby presne tak, ako potrebujem a dotvoriť atmosféru obrazu podľa mojich predstáv.“

Narodila sa 5. januára 2000 v Handlovej, v okrese Prievidza. Študuje na Gymnázium. A miluje biológiu a biológiu v anglickom jazyku. V Prievidzi navštevuje Základnú umeleckú školu, kde tiež žije a tvorí.

Viera Čapková

Viera Čapková patrí medzi osobité postavy slovenskej výtvarnej scény. Je lyrikom príbehov o láske, ľudoch a žití, ale aj abstrakcie a jej farebne tvarových zázrakov. V každom obraze prináša ťažko opisateľné dobro. Svet ilúzií a budúcnosti. Dlhoo sledujem jej tvorbu a vnímam ju ako zvláštnu kapitolu jedinca, ktorý dokáže dnes, v tlaku na všetky druhy konceptu, presadiť pohodu. Je to neuveriteľné pre médiami deformované chápanie podstaty umenia. Ľudia chcú v umení predovšetkým príbeh a farbu. Doplnok zložitosti žitia. Súčasť toho, čo nazývame existenciu. Tvorba Viery Čapkovej je kultivovanou výpoveďou umelkyne, ktorá nehľadá mimo ľudí. Ona hľadá v ľuďoch ich príbehy a tie maľuje. „Nadchýna ma najmä štruktúra dreva, jeho farebnosť, spracovanie a úprava. Popritom sa venujem keramickej tvorbe, kde sledujem tvárnosť hliny a využívam pestrosť glazúry, ktorá ponúka rozmanitosť farieb. Farby, ich sila vyjadrenia a odovzdania pocitu, ako aj línia spájajúca plochy či opisujúca realitu, umocňujú expresivnosť a tvoria charakteristickú črtu mojej tvorby. Najsilnejšie sa táto orientácia prejavuje v maľbe. V nej ukrývam prežívanie skutočnosti, ktorá ma obklopuje. Pocity, túžby a sny, ktoré tvoria súčasť vnútorného sveta, a nálady zachytávam na obrazoch ako západy slnka, lúče, karneval, noc a túžbu. Popri tom som pracovala na rôznych kolektívnych reštaurátorských akciách ako reštaurátorka. Boli zamerané na záchranu a uchovanie historických pamiatok a diel našich predkov. Barokové a gotické oltáre, nástenné maľby (Grassalkovičov palác, Bratislavský hrad...)“

Po ukončení Strednej umeleckej školy v Bratislave (1969), pokračovala štúdiom reštaurovania a konzervovania historických pamiatok na Inštitúte múzeí a galérií v Brne a v Barcelone v Museu Nacional d'Art de Catalunya, a taktiež na Akadémii výtvarných umení (Belles Arts). A tento pobyt bol rozhodujúcim medzníkom v jej živote. Osobne spoznala tvorbu veľkých umelcov a do jej olejomalieb vstúpila zvláštna svetelnosť a jas, charakteristické pre stredozemnú oblasť. Zúčastnila sa mnohých kolektívnych i samostatných výstav doma i v zahraničí. Za svoju tvorbu dostala viaceré významné ocenenia v Taliansku.

Henrieta Kováčová

Stretnutie s tvorbou Henriety Kováčovej je poznaním ďalšieho postupu historického vývoja umenia, ktoré si kladie za hlavný cieľ rozdávať radosť. Umelkyňa vstupuje každým obrazom do náročnej kompozičnej i farebnej úlohy, vyjadriť a sprítnoňiť divákovi to pekné z príbehov človeka, ktoré mu môže uniknúť. V tom vidím aj poslanie týchto obrazov, v ktorých autorka rozvíja futuristickú dynamiku a farebnú kultivovanosť do figurálneho a kompozične zjednoteného celku. Je rozprávačkou príbehov a to v jej tvorbe obdivujem. „Ako sa lúče slnka dotýkajú zeme - ako dažď chladí dušu človeka... Objatie i slzy. Dobrota a nepravosť. Snúbia sa noc s dňom. Tma a svetlo v rozbušenom svete emócií, ktoré bijú v srdci na poplach. Zastavenia. Na križovatke, nútení plávať a rozhodnúť sa. Čas na zmenu a hľadanie zmyslu a posolstva týchto rán a týchto zasnúbení so sebaopoznaním. Každý to neraz okúsil; a predsa je to prekvapivé. Nič nie je viac než zvedavosť, čo sa nachádza za hranicou, ktorú pretína trufalý lúč slnka. A čo roztečené nádeje v nový zajtrajšok, tvoriace vodopád z dažďa smútkov? Mystické, fantastické, abstraktné, expresívne, chvílkami surreálne. Sny, pocity a okamihy každého z nás. Objavujeme samých seba a ocitáme sa na väzkach. Bez tmy niet svetla. Vydávame sa na cestu, ktorá je nekonečná. S vierou, s večne žijúcou nádejou. Pokojní a tak hraví. Kto nemá nádej, upadá do temnot.“ Henrieta Kováčová sa narodila v roku 1980 v Trebišove. Na Prešovskej univerzite absolvovala odbor výtvarná výchova a umenie. Jej tvorba začala lyrickou abstrakciou, z ktorej prešla k abstraktnému expresionizmu. Toto umenie dokáže človeka pohltiť. Umelkyňa však postupne prešla k náročnejšiemu vyjadreniu portrétu, figurálnemu umeniu. Aj v tejto oblasti výborne reprezentuje svoje schopnosti, tvorivosť i videnie človeka. „Hľadám skutočné emocionálne vyjadrenie. Romantizmus v srdci človeka. Tváre otočené do hĺbkoy obrazu, bádajúce v sfére vlastných pocitov. Duša človeka ako vesmír, nekonečne sa plniaci prachom z reality, čistený slzami a chvílkami samoty.“ Zúčastnila sa viacerých výstav. Samostatných i kolektívnych.

Monika Zavadinková

Monika si zamilovala jeden z najatraktívnejších a najobľúbenejších materiálov umelcov, hodváb. Kreslí a maľuje na tento podklad. Dekoruje ho farbami, líniami. Vytvára prírodu. Kvety, atmosféru života. Mnohí hovoria, nádhera. Ukryté tajomstvá výtvarných umelcov lúštíme často až mnoho rokov neskôr. Maliarsky fenomén na hodvábnom podklade je u tejto autorky výzvou, sprostredkovať divákovi krásu života, spojenú s prácou priadky morušovej a farebných pigmentov. Monika si počas štúdia osvojila viaceré výtvarné techniky. To, že ju fascinovala farba a jej možnosti uplatnenia temer v každom výtvarnom materiáli je v podstate prirodzené. Zaujímavé je, že jej maľba našla uplatnenie práve na hodvábe. Tento materiál je už dlhšiu dobu zaujímavým artiklom nielen odevného priemyslu. Pracovať s ním vyžaduje dobré remeselné znalosti materiálov i cit pre ich sklbenie. Monika to dokazuje v každom obraze. Z histórie umenia sme sa naučili vnímať kvety a zátišie ako súčasť výzdoby interiéru. Týmto témam sa venovali aj veľkí umelci. A tým im dodali vysokú umeleckú, ale tiež zberateľskú úroveň. Výtvarné umenie totiž nie je iba o hľadaní pravdy. O príbehoch nešťastníkov a dekadencií. Práve v takýchto časových pásmach, keď sa v umení vytráca tak potrebná krása a dobro, vstupujú úspešne na túto plochu tvorcovia, ktorí poznajú hodnotu dekoru pre človeka a spoločnosť. Taká je aj tvorba tejto autorky. Prajem jej iba vývoj k hodnotám, ktorý tento druh umenia dokáže dosiahnuť. Monika Zavadinková sa narodila v roku 1989 v Trenčíne. Úspešne absolvovala katedru výtvarných umení na Bratislavskej Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského. Dnes učí na umeleckej škole v Mojmirovciach a venuje sa voľnej umeleckej tvorby.

Katalóg /Catalogue: ŠTYRI PREKVAPENIA

Napísal a zostavil / Written and compiled by: PhDr. Ľuboslav Moza

Tlač / Print: Knižtlač Gerthofer

Vydal / Published by: Artem, o. z.

www.artem.sk